

30 JAN 1933

IN O T U L E N

van de

OPENBARE VERGADERING

van den

STADSGEMEENTERAAD VAN BANDOENG

gehouden op

MAANDAG, 12 December 1932

Voorzitter: De Burgemeester van Bandoeng, Ir. J. E. A. von Wolzogen Kühr.

Aanwezig de leden: R. S. Prawirahmidjaja, R. S. Soerianingrat, Prof. C. P. Wolff Schoemaker, A. F. C. J. Corsmit, G. W. A. Brouwers, Tjon Djin Tjong, Thio Tjoan Tek, H. J. A. Zykholt, K. Ch. van Haastert, J. van Ardenne, R. K. S. Natawijogja, R. M. Koemardjo, R. Inoen, E. Sieburgh, R. A. Atmadinata, R. Moh. Soech, F. W. Brinkman, Ir. H. A. Vresburg, Dr. Ir. Tan Sin Hok, Ir. H. Bisseveld en Dr. F. H. Johan.

Afwezig met kennisgeving de leden: H. P. Chr. Hoetjer, Mr. J. L. A. Visser, Ir. C. Hillen, K. Karnadidjaja en Ir. A. R. H. Brouwer.

Vacatures één: M. Darnakoesoema.

STADSGEMEENTE BANDOENG
Gehectografeerde Stukken
Jaar 1932 No. 33.

Bandoeng, 3 December 1932.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

Aan

de Leden van den Stadsgemeenteraad

van

BANDOENG

Ik heb de eer U uit te noodigen ter openbare vergadering van den Stadsgemeenteraad van Bandoeng, te houden op Maandag 12 December 1932 des namiddags te 6 uur ten gemeentehuize, Logeweg 8.

De Burgemeester van Bandoeng,

Kühr

A G E N D A

Punt 1. Goedkeuring notulen openbare raadsvergadering gehouden op 9 November 1932.

Punt 2. Voorstel om aan de Regeering in eigendom aan te vragen de perceelen, meetbrieven dd. 17 Augustus 1932 No's 729 t/m 735.

Toelichting

De perceelen zijn gelegen in het complex, waarvoor f 0,10 per m2 aan het gouvernement verschuldigd is.

Het ligt in de bedoeling de gronden na eigendomsverkrjiging aan derden uit te geven.

Punt 3. Voorstel om ingevolge artikel 23^b van de Drankverordening voor het jaar 1933 het aantal nieuwe vergunningen (boven het aantal, geldende op ultimo 1932) voor den verkoop van sterken drank vast te stellen als volgt:

- a. voor gebruik elders dan ter plaatse van verkoop op 4 (totaal 50, t/m 1932 verleend 46);
- b. voor gebruik ter plaatse van verkoop op 5 (totaal 24, t/m 1932 verleend 19).

Punt 4. Voorstel tot vaststelling van de volgende kohieren:

- I. Gemeente Inkomstenbelasting 1932, kohier VII (tot een bedrag van f 308,75, d.i. samen met het bedrag van de reeds vastgestelde kohieren I t/m VI f 11.176,74);
- II. Vervoermiddelenbelasting 1932 kohier VIII (tot een bedrag van f 576,-, d.i. samen met het bedrag van de reeds vastgestelde kohieren I t/m VII f 173.210,50);
- III. Vergunningsrecht 1932 kohier VI (tot een bedrag van f 31,25 d.i. samen met het bedrag van de reeds vastgestelde kohieren I t/m V f 11.547,50);
- IV. Hondenbelasting 1932/1933 kohier III (tot een bedrag van f 231,50, d.i. samen met het bedrag van de reeds vastgestelde kohieren I en II f 2274,75).

Punt 5. Voorstel tot vermindering van verschillende aanslagen in de vervoermiddelenbelasting 1932.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

- Punt 6. Voorstel om den aanslag van den heer Lim Tjoan Seng in de vervoer-middelenbelasting 1932 te verminderen met het bedrag van de hem opgelegde verhooging van den aanslag (teruggenomen ter vergadering van 9 November 1932).

Toelichting

Waar door doleant op den 23sten Februari 1932 aangifte gedaan is van zijn belastingplicht en ingevolge de bepalingen der verordening vervoermiddelenbelasting Bandoeng de straf van verhooging van den aanslag met eenmaal het aan belasting verschuldigde bedrag slechts kan worden opgelegd bij versuim van aangifte, stellen B. en W. voor den heer Lim Tjoan Seng ontheffing te verleenen van de hem opgelegde verhooging.

Het te arresteren concept-besluit is bij de stukken gevoegd.

- Punt 7. Vaststelling prijslijst voor 1933 van materialen bedoeld in artikel 10 van de "Tariefverordening waterververstrekking Bandoeng".

Toelichting

In verband met de daling van de inkooprijzen der waterleiding-onderdeelen komt het gewenscht voor de in rekening te brengen prijzen met de thans geldende in overeenstemming te brengen.

Daar de 1½ buizen en onderdeelen niet worden toegepast, zijn deze niet meer in de prijslijst opgenomen. Ook voor 1½" en 2" aftap- en afsluiteransen zijn geen prijzen vastgesteld, aangezien deze onderdeelen slechts zelden worden toegepast en bovendien dermate aan prijseschommelingen onderhevig zijn, dat het wenschelijker is in voorkomende gevallen hiervoor in rekening te brengen de inkooprijzen vermeerderd met 25%.

- Punt 8. Rekosten:

- a. van de Middenstandsvereniging, de vereniging voor het vreedwilligenverkeer en Abhini, houdend verzoek om maatregelen te willen treffen teneinde het door demmo's en dergelijke voertuigen veroorzaakte straatruis te verminderen;
- b. van de vereniging van Demmo-eigenaren, houdend verzoek om het treffen van buitengewone maatregelen tegen demmo's en dergelijke voertuigen achterwege te laten, doch middelen aan te wijzen, waardoor het demmogeraas met geringe kosten verminderd kan worden.

Toelichting

Zullen nader worden voorgebracht.

Punt 9. Voorstel om voor elke nieuwe aansluiting op de gemeentelijke waterleiding buiten de gemeentegrens nieuwe tarieven voor aanleg en abonnement vast te stellen.

Toelichting

Tot dusverre zijn op de buiten-aansluitingen toegepast de tarieven, die in de betreffende verordening zijn vastgesteld, doch die uiteraard slechts voor het ressort der Stads-gemeente gelden.

Het behoort geen betoog, dat de bediening van de buiten-aansluitingen voor het waterleidingbedrijf, in verband met den afstand, meer werk, tijd en kosten met zich brengt dan de verzorging van de stads-aansluitingen, zoodat het alleszins gemotiveerd is te achten, dat daartegenover een compensatie wordt gesteld. Kon tot dusverre daarvan ten voordeele van de betrokkenen worden afgezien, nu de algemeene gemeentelijke financiële toestand zulks niet langer toelaat, zijn B. en W. van oordeel, dat die vrijgevigheid niet behoort te worden gecontinueerd. Een verhooging van de thans toegepaste tarieven met 50% wordt hitsdien voorgesteld. Een plotselinge invoering zonder overgangsmaatregel wenschen B. en W. evenwel niet aan te bevelen, vandaar het voorstel zooals hierboven omschreven. Dusdoende wordt het gestelde desideratum langs geleidelijken weg bereikt.

Punt 10. Voorstel om over te gaan tot het bouwen van badcellen bij de gemeentewoningen.

Toelichting

Ten behoeve van de bewoners van woningen met geringe huurwaarde wordt thans gratis water verstrekt in hiervoor gebouwde openbare bad- en waschgelegenheden, hetgeen een buitengewoon groote waterverspilling ten gevolge heeft en ondanks dat toch aan de bewoners niet die bevrediging schenkt, die het hebben van een eigen-betaalde waterleiding met zich brengt. Aan dezen toestand ware een einde te maken, door iedere woning aan te sluiten aan het waterleidingnet en te voorzien van een eigen bad- en W.C.-cel, waarna verrekening van het verbruikte water kan plaats hebben. Hiermede zal tevens bereikt zijn het systeem van "water aan huis".

Waar op aandringen ditz. de S.S. reeds tot het bouwen van badcellen bij de woningen in de S.S.-wijk Telcekboejoeng overging en ook met de B.O.W. onderhandelingen gevoerd worden ontrent het aansluiten van de woningen der B.O.W.-complexen aan het waterleidingnet, kan de gemeente zelf thans niet achterblijven.

Voorgesteld wordt dan ook te besluiten tot zoo spoedig mogelijk uitvoering van de aansluitingen en bouw van badhuisjes in plan V, waar de behoefte aan eigen aansluitingen het grootst is. Tevens ware aan B. en W. machtiging te verleenen om naar gelang van de beschikbare fondsen en gebleken nut (appreciatie) over te gaan tot het uitvoeren van deze werkzaamheden in plan II en de complexen Tjiateul, Andirweg en Tegallega-Oost. De kosten van de uit te voeren werkzaamheden zijn voor plan V geraamd op f 8840,- en voor de overige complexen in totaal op f 16.320,- .

- Punt 11. Vaststelling ontwerp-verordening tot heffing van opcenten op de hoofdsommen der aanslagen in de Landsinkomstenbelasting in de Stads-gemeente Bandoeng.

Toelichting

Het ontwerp is opgenomen in gemeenteblad 1932 No. 21 "Beschouwingen naar aanleiding van de ontwerp-begroetingen 1933" (blz. XX).

- Punt 12. Vaststelling ontwerp-verordening tot heffing eener gemeentelijke belasting van natuurlijke personen, die zich in den loop van een jaar in de stadsgemeente Bandoeng vestigen.

Toelichting

Het ontwerp is opgenomen in gemeenteblad 1932 No. 21 "Beschouwingen naar aanleiding van de ontwerp-begroetingen 1933" (blz. XXI e.v.).

- Punt 13. Rekest dd. 23 September 1932 van den Ned. Ind. Roomsch Katholiken Onderofficierenbond "St. Ignatius", houdend verzoek om over te gaan tot verlaging van de waterleidingtarieven en daarmede bij de vaststelling van de begroeting 1933 rekning te houden (te behandelen bij de begroeting Waterleidingbedrijf).

Toelichting

Ter raadsvergadering van 13 April jl. werd naar aanleiding van het verzoek van "St. Ignatius" om verlaging van de waterleidingtarieven besloten, in verband met den toestand der gemeente-financiën niet tot deze verlaging over te gaan, doch de mogelijkheid van tariefsverlaging in het uitzicht te blijven stellen, indien t.z.t. blijken zou, dat daartoe de financiële mogelijkheid bestaat.

Zooals reeds in de "Beschouwingen naar aanleiding van de ontwerp-begroetingen 1933" medegedeeld, kon de begroeting voor 1933,

niettegenstaande de uitgaven reeds zooveel als mogelijk was, zijn besnoeid, slechts sluitend gemaakt worden door het nemen van buitengewone maatregelen.

B. en W. achten danook de noodzakelijkheid om reeds in de naaste toekomst over te gaan tot verhooging van belastingen en retributies, c.q. invoering van nieuwe belastingen geenszins uitgesloten (blz. 27 "Beschouwingen").

In verband hiertoe is het duidelijk, dat aan verlaging van de waterleidingtarieven als zoodanig bij den huidige stand der financiën niet gedacht kan worden en hiertoe, gezien de financiële aspecten, ook in de eerste jaren zeker niet zal kunnen worden overgegaan, tenzij langs anderen weg verruiming van middelen zou kunnen worden verkregen.

B. en W. stellen dan ook voor op het verzoek afwijzend te beschikken, adreessante overigens in te lichten, dat (referte de toelichting op pagina 50 van de ontwerp-waterleidingbegroting 1933) toch eenige vermindering van te betalen waterrekeningen zal intreden door de omstandigheid, dat door de daling der huurwaarden meerdere woningen zullen worden ingedeeld in een lagere tariefklasse, hetgeen in zijn geheel genomen, voor de gemeente zal leiden tot een mindere ontvangst geraamd ad f 30.000,- .

Punt 14. Verzoek dd. 24 September j.l. van de vereeniging tot verbetering van het lot der blinden in Nederlandch-Indië om voor het jaar 1933 dezelfde steun te verleen als in voorgaande jaren (te behandelen bij artikel 52 van de begroting van uitgaven voor het dienstjaar 1933).

Toelichting

Op de begroting 1933 is voor het blindeninstituut slechts een bedrag van f 640,- uitgetrokken, welk bedrag, evenals alle subsidies, wederom 20% lager gesteld is dan het in 1932 toegekende bedrag.

Aan de vereeniging ware dan ook te berichten, dat van gemeentezijde voor het volgende jaar slechts op een subsidie van f 640,- te rekenen valt.

Punt 15. Rekest dd. 21 October 1932 van de Officieele vereeniging voor toeristenverkeer in Nederlandch-Indië, houdend verzoek om de vereeniging voor 1933 een subsidie van f 500,- toe te kennen. (te behando-

len bij artikel 52 van de begrooting van uitgaven voor het dienstjaar 1933).

Toelichting

Het rekest luidt als volgt:

"Aan

den Gemeenteraad van Bandoeng

Bandoeng

Geven eerbiedig te kennen F.de Boer en L.A.Vrijburg, respectievelijk Voorzitter en Wd.Secretaris van de Officieele Vereeniging voor Toeristenverkeer in Nederlandsch-Indië te Batavia-Centrum;

dat adressanten zich beleefd tot Uw College wenden om onze Vereeniging evenals voor het jaar 1932 ook voor 1933 een subsidie vanwege de Gemeente Bandoeng te willen toestaan;

dat adressanten Uw College echter verzoeken het daarheen te willen leiden, dat het bedrag dier subsidie iustede van op f 200,- wordt vastgesteld op f 500,- (vijfhonderd gulden), zulks in verband met het feit dat vrijwel iedere toerist in Nederlandsch-Indië van den hem ter beschikking staanden tijd naar evenredigheid meer in de Gemeente Bandoeng doorbrengt dan elders;

dat de inkomsten welke door vreemdelingen in het Land worden gebracht en waarvan Uwe Gemeente ook indirect een belangrijk deel ontvangt, niet mogen worden onderschat;

dat hierbij wordt overgelegd een Jaarverslag van de Vereeniging over 1931;

Redenen waarom adressanten zich beleefd tot Uw College wenden, in het vertrouwen dat het onze Vereeniging de gevraagde subsidie voor 1933 wel zal willen toestaan.

't Welkdoende enz.,

OFFICIEELE VEREENIGING VOOR TOERISTEN-
VERKEER.

(w.g.) DE BOER Voorzitter.

(w.g.) VRIJBURG Wd.Secretaris".

Zelfs in normale tijden werd aan de Vereeniging voor Toeristenverkeer nooit een hogere subsidie toegekend dan f 250,- per jaar. B. en W. achten het dan ook geenszins verantwoord deze subsidie in de tegenwoordige tijdsomstandigheden te verhoogen tot f 500,- . Op de begrooting 1933 werd integendeel slechts een subsidie van f 150,-

voor de vereeniging uitgetrokken.

Opgemerkt wordt nog, dat voor 1933 bovendien een subsidie van f 200,- verleend zal worden aan "Bandoeng Vooruit", welke vereeniging zich op hetzelfde terrein beweegt als de vereeniging voor Toeristenverkeer en geacht kan worden voor de stad Bandoeng een deel van de taak dezer vereeniging over te nemen. B. en W. stellen dan ook voor de Officieele vereeniging voor Toeristenverkeer slechts het op de begrooting uitgetrokken bedrag aan subsidie toe te kennen.

Punt 16. Verzoek dd. 29 November 1932 van de Camillusstichting om voor het jaar 1933 een hooger bedrag aan subsidie te willen toekennen dan voor 1932 geschiedde. (te behandelen bij artikel 52 van de begrooting van uitgaven voor het dienstjaar 1933).

Toelichting

Op de begrooting 1933 is voor de Camillusstichting en de Soekaboemische opvoedingsgestichten tezamen uitgetrokken een bedrag van f 300,- , welk bedrag evenals in 1932 verdeeld is naar verhouding van het aantal uit Bandoeng afkomstige kinderen, dat in elk der gestichten verpleegd wordt.

Van de Camillusstichting is thans de mededeeling ontvangen, dat dit aantal inmiddels aanmerkelijk gestegen is en in verbond hiermede wordt verzocht de stichting voor een hogere subsidie in aanmerking te willen nemen.

Voorgesteld wordt, het College van B. en W. te machtigen om na onderzoek naar het thans in beide gestichten verpleegde aantal uit Bandoeng afkomstige kinderen, het uitgetrokken bedrag ad f 300,- naar verhouding van deze aantallen tusschen de Camillusstichting en de Soekaboemische Opvoedingsgestichten te verdeelen.

Punt 17. Rekest dd. 24 October 1932 van den heer R.H.Abdul Kadir, Hoofdpeng-hoeloe van Bandoeng, houdend verzoek om een nieuw Masjdgebouw te Tjipaganti te mogen optrekken in semi-permanente constructie en wel op de voor Masjid gewijde grond aldaar.

Wordt voorgesteld dit rekest in handen te stellen van het College van B. en W., aangezien dit College ingevolge de Bouwverordening tertzake de bevoegde instantie is.

Punt 18. Gemeenteblad 1932 No. 22 inzake verordening tot heffing en invordering eener belasting op openbare aankondigingen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

Punt 19. Behandeling ontwerp-begrotingen voor het dienstjaar 1933. (Algemeene Beschouwingen).

STUKKEN TER VISIE

1. Provinciale Bladen van West-Java No's 20, 21 en 22 met bijveegsels Nos 22 en 23.
2. Loop der bevolking over de maand October 1932.
3. Wekelijksche epidemierapporten vanaf 30 October t/m 27 November 1932.
4. Verslag van het Hoofd van den Gezondheidsdienst te Bandoeng over het 3de kwartaal 1932.
5. Melkrapport over het tijdvak 15 September tot 1 November 1932.
6. Maandverslag van de Gem.Arbeidsbeurs over October 1932.
7. Verslag van den dienst van Houw- en Woningtoezicht over het 3de kwartaal 1932.
8. Verslag van den administratieven dienst van het Waterleidingbedrijf over het 3de kwartaal 1932.
9. Verslag van het begraafplaatsenbedrijf over het 3de kwartaal 1932.
10. Verslag van het woningbedrijf over het 3de kwartaal 1932.
11. Proces-verbaal dd.15 November 1932 van opname van den voorraad keurbriefjes en de contacten onder beheer van den Keurmeester 1ste klasse bij het Gemeentelijk Abattoir.
12. Proces-verbaal dd. 25 November 1932 van opname van de gemeente-kas.
13. Schrijven dd. 1 December 1932 van het raadslid Mr. J.L.A.Visser, houdende mededeeling van afwezigheid van 6 December 1932 tot 22 Januari 1933.
14. Een en dertigste jaarverslag der vereeniging tot verbetering van het lot der Blinden in Nederlandsch-Indië.
15. Volksraadsstukken zittingjaar 1932/1933.
16. Register van raadsbesluiten en -opdrachten.

STADSGEMEENTE BANDOENG

Gehectografeerde Stukken

Jaar 1932 No.37.

Bandoeng, 10 December 1932.

SUPPLETOIRE AGENDA voor de openbare vergadering van den Stadsgeemeenteraad van Bandoeng te houden op Maandag 12 December 1932.

- Punt 1. Voorstel om aan de Regeering in eigendom aan te vragen de percelen meetbrieven dd. 24 Augustus 1932 No's 766 t/m 765 en dd. 8 September 1932 No. 794.

Toelichting

De percelen zijn gelegen in het complex, waarvoor f 0,10 per m² aan het Gouvernement verschuldigd is.

Het ligt in de bedoeling de gronden na eigendomsverkrijging aan derden uit te geven.

- Punt 2. Rekest dd. 12 November 1932 van den Agent van het G.E.B.E.O., houdend verzoek om vergunning tot het leggen van ondergrondse kabels van het transformatorstation aan de Maarschalklaan naar een opstijppunt aan den Westkant van dien weg en van het transformatorstation aan de Noordzijde van de Blinblinglaan naar de in de Bengawanlaan aanwezige kabels.

Toelichting

Voorgesteld wordt de gevraagde vergunning te verleenen onder de voorwaarden, vermeld in het bij de stukken gevoegde concept-besluit.

- Punt 3. Voorstel om aan den Referendaris buiten-werkelijken dienst, den heer D.C. Vermaas, op verzoek oerfval ontslag uit den gemeentedienst te verleenen.

Toelichting

Van den keuringsraad te Bandaeng werd bericht ontvangen, dat de heer Vermaas op den 8sten December j.l. ongeschikt werd verklaard voor den dienst.

De Voorzitter richt een woord van welkom tot de aanwezige leden en deelt mede, dat bericht van verhindering is ingekomen van de heeren Hoetjer, Brouwer, Visser, Hillen en Karnadidjaja.

- Punt 1. Goedkeuring notulen openbare raadsvergadering gehouden op 9 November 1932.

De notulen worden ongewijzigd goedgekeurd.

- Punt 2. Voorstel om aan de Regeering in eigendom aan te vragen de percelen, meetbrieven dd. 17 Augustus 1932 No's 729 t/m 735.

Zie toelichting agenda hiervoor.

Wordt conform besloten.

Punt 3. Voorstel om ingevolge artikel 23a van de Drankverordening voor het jaar 1933 het aantal nieuwe vergunningen (boven het aantal geldende op ultimo 1932) voor den verkoop van sterken drank vast te stellen als volgt:

- a. voor gebruik elders dan ter plaatse van verkoop op 4 (totaal 50, t/m 1932 verloend 46);
- b. voor gebruik ter plaatse van verkoop op 5 (totaal 24, t/m 1932

Wordt conform besloten.

Punt 4. Voorstel tot vaststelling van de volgende kohieren:

- I. Gemeente Inkomstenbelasting 1932, kohier VII (tot een bedrag van f 308,75, d.i. samen met het bedrag van de reeds vastgestelde kohieren I t/m VI f 11.176,74);
- II. Vervoermiddelenbelasting 1932 kohier VIII (tot een bedrag van f 576.-, d.i. samen met de reeds vastgestelde kohieren I t/m VII f 172.210,50);
- III. Vergunningasrecht 1932 kohier VI (tot een bedrag van f 31,25, d.i. samen met het bedrag van de reeds vastgestelde kohieren I t/m V f 11.542,50);
- IV. Hondenbelasting 1932/1933 kohier III (tot een bedrag van f 231,50, d.i. samen met het bedrag van de reeds vastgestelde kohieren I en II f 2274,71).

Deze kohieren worden ongewijzigd vastgesteld.

Punt 5. Voorstel tot vermindering van verschillende aanslagen in de vervoermiddelenbelasting 1932.

Wordt conform besloten.

Punt 6. Voorstel om den aanslag van den heer Lim Tjoen Seng in de vervoermiddelenbelasting 1932 te verminderen met het bedrag van de hem opgelegde verhooging van den aanslag (teruggenomen ter verzadering van 9 November 1932).

Zie toelichting agenda hiervoor.

Wordt conform besloten.

Punt 7. Vaststelling prijslijst voor 1933 van materialen bedoeld in artikel 10 van de "Tariefverordening waterversprekking Sandoeng"

Zie toelichting agenda hiervoor.

Wordt conform besloten.

Punt 8. Rekestien:

- a. van de Liddegenstandsvereniging, de vereniging voor het vreemdelingenverkeer en Abhini, houdend verzoek om maatregelen te willeken treffen teneinde het door demmo's en dergelijke voertuigen veroorzaakte straatruis te verminderen;
- b. van de vereniging van Demmo-eigenaren, houdend verzoek om het treffen van buitengewone maatregelen tegen demmo's en dergelijke voertuigen achterwege te laten, doch middelen aan te wijzen, waardoor het demmogras met geringe kosten verminderd kan worden.

Zie toelichting agenda hiervoor.

Voor kennisgeving aangenomen.

Punt 9. Voecratel en voor elke nieuwe aansluiting op de gemeentelijke waterleiding buiten de gemeentegrens nieuwe tarieven voor aanleg en abonnement vast te stellen.

Zie toelichting agenda hiervoor.

De heer Johan kan begrijpen, dat aan de buitenaansluitingen extra tijd en kosten zijn verbonden. 50% valt echter zwaar te achten, temeer, waar de meeste aansluitingen toch dicht bij de gemeentegrens liggen. Ook uit een hygiënisch oogpunt verdient het aanbeveling de kosten van het water niet te hoog te maken. Men zie in een lagen waterprijs een zekere prophylaxe voor infectieuze ziekten.

De Voorzitter zegt, dat het hier betreft een belasting van de lusten, die een buitenbewoner van Sandoeng heeft. Juist om die lasten te ontgaan kruipt men graag even buiten de gemeentegrens. De gemeentenaren dragen in alle lasten bij. Nu lijkt het wel rechtvaardig, dat degene, die even buiten de stad woont op deze manier een zeer bescheiden duitje aan de gemeentekas bijdraagt. In Holland kent men voor niet-gemeentenaren ook hogere tarieven; zoo bijvoorbeeld, voor scholen, bezocht door kinderen van buiten. 50% toeslag op de waterrekening behoeft niet te zwaar te worden geacht voor de service die de gemeente verleent en de profit, die deze uitwonenden van de gemeente hebben. Dit is dan

de eenige last, die op hen van wege de Gemeente Bandoeng drukt.

De heer Johan herhaalt niet tegen de strekking van het voorstel te zijn, maar hij acht 30% te zwaar.

De heer Enoch zegt, dat ook hij bezwaren heeft tegen deze verhooging. Zijn bezwaren maken deel uit van hetgeen hij straks bij de algemeene beschouwingen over de waterleidingtarieven over het algemeen zal zeggen. Waar deze verhooging van 50% beteekent een aanvulling van de waterleiding-verordening, had dit zijns inziens als zodanig moeten worden behandeld. Vorig jaar heeft Spr. zijn standpunt omtrent de hoegroothed van de waterleidingtarieven reeds uiteengeset bij de behandeling van het rekest van de Onderofficiersvereniging St. Ignatius. Spr. heeft toen de idee geopperd om de waterleidingtarieven te verlagen, waarvan echter niets kon komen, op uitdrukkelijke verklaring van het Gemeentebestuur, dat de begroting niet kloppend kon worden gekregen. Hier wordt een voorstel gedaan om incidenteel tarieven zelfs zwaarder te maken. Spr. moet zich daartegen verklaren. De inheemsche bevolking klaagt reeds lang over te zware waterrekeningen. Elke maatregel om de moeilijkheden op dit gebied nog grooter te maken is voor Spr. verwerpelijk en dit niet alleen voor de inheemsche bevolking, maar ook voor den Europeeschen kleinren man. Men vergeet in het onderwerpeijk geval tenalotte niet, dat de hoofdleiding buiten de gemeentegrenzen doorloopt, zoodat elke aansluiting daarop winst beteekent. Tenzij cijfers overgelegd kunnen worden, die de verhooging motiveeren, moet Spr. zich tegen het voorstel verklaren.

De Voorzitter zegt, dat de verordening slechts in de stad kan gelden. De aangeslotenen van buiten de stad kunnen dus nooit onder de verordening vallen. Het gaat onderwerpeijk niet om de cijfers, die de heer Enoch bedoelt, maar om het complex van maatregelen, waarvan de niet-gemeentenaren profiteeren, zooals op het gebied van waterleiding, onderhoud wegen, reiniging, enz. Tot dusver is voor den buitenman goedgeefschheid betracht, doch waar de tijden oek voor ons penibel gaan worden, is het billijk, dat de buitenman, die van Bandoeng profiteert, een klein deel offert voor hetgeen de gemeente oek voor hen doet. Dat kan voor die menschen oek geen bezwaar zijn, aangesien zij niet kunnen verlangen, dat zij op de gemeentenaren van Bandoeng kunnen parasiteeren. Aan den Lembangweg wordt al hoe langer hoe meer gebouwd ten detrimento van de stad. Voor wat hoort oek wat ! Het zijn als regel oek niet de armsten, die zich even buiten de grenzen der stad hebben gevestigd.

De heer Sieburgh vraagt, of het geen aanbeveling zal verdienen, waar

thans zooveel buiten de grenzen van de stad wordt gebouwd, tot grens-uitleg te geraken.

De Voorzitter: Hiervoor is inderdaad alle reden. Daar wordt ook aan gewerkt, maar alvorens hiertoe een verzoek kan worden gedaan, moet alles eerst goed berekend worden.

De heer Johan vraagt, hoeveel op den duur deze 50% zal bedragen.

De Voorzitter: Voorloopig dus niets, maar op den duur kan dit wel groeien tot 7 à f 8000,-, later wellicht tot 11 à f 12.000,-.

De heer Enoch bestrijdt het, dat het de beter gesitueerden zijn, die speciaal even buiten de gemeentegrenzen gaan wonen. Als rooimeester van het regentschap is hem bekend, dat daaronder - speciaal te Kiaratjondong en Tjijtjadas - verschillende kleine middenstanders zitten. Bovendien worden de best gesitueerden toch reeds getroffen door de progressiviteit in het tarief.

Wethouder Bieseveld vindt, dat men de 50% verhooging als een soort forensenheffing dient op te vatten en als zoodanig is het een eenvoudig werkend middel.

Hierna wordt met 19 tegen 2 stemmen, die van de heeren Johan en Enoch, conform het gedane voorstel besloten, waarbij de heer Johan nog aantekent alleen tegen gestemd te hebben omdat hij 50% te hoog vindt.

Punt 10. Voorstel om over te gaan tot het bouwen van tadcellen bij de gemeentewoningen.

Zie toelichting agenda hiervoor.

De heer Vreburg vraagt, of in de f 25.000,- de kosten van rioleering zijn begrepen.

De Voorzitter antwoordt bevestigend.

De heer Eykhoft vraagt, of de begroeting voor deze uitgave van f 25.000,- niet moet worden aangevuld.

De Voorzitter antwoordt, dat er voorloopig slechts f 9.000,- noodig is, waarvan gedacht is die binnen de grenzen van het uitgetrokken bedrag voor kleinwoningbouw te vinden. Het tweede deel der uitgaven komt voorloopig toch niet aan de orde en hiervoor zal de Raad moeten worden ingeschakeld ter vast-

stelling van de noodige begrotingswijzigingen.

Punt 11. Vaststelling ontwerp-verordening tot heffing van opcenten op de hoofdsommen der aanslagen in de Landsinkomstenbelasting in de Stads-gemeente Bandong.

Zie toelichting agenda hiervoor.

De Voorzitter zegt, dat te dezen aanzien mede in aanmerking komt hetgeen terzake in gemeenteblad no. 29 is opgemerkt en vraagt hierna of er leden zijn die in algemeene beschouwingen wenschen te treden.

Dit niet het geval zijnde, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze be-handeling. Alle artikelen worden ongewijzigd aangenomen, waarna de geheele verordening met algemeene stemmen wordt vastgesteld.

De Voorzitter zegt den Raad namens het College van B. en V. dank voor de vlotte afdoening van deze aangelegenheid.

De notulen betreffende dit punt worden staande de vergadering goedge-keurd

Punt 12. Vaststelling ontwerp-verordening tot heffing eener gemeentelijke belasting van natuurlijke personen, die zich in den loop van een jaar in de Stads-gemeente Bandong vestigen.

Zie toelichting agenda hiervoor.

De Voorzitter geeft de gelegenheid om algemeene beschouwingen te houden.

Niemand daarvan gebruik makend, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling, waarbij alle artikelen ongewijzigd worden goedgekeurd, waarna vaststelling met algemeene stemmen volgt.

De notulen betreffende dit punt worden staande de vergadering goedge-keurd.

De punten 13, 14, 15 en 16 worden uitgesteld tot de volgende vergade-ring.

Punt 17. Rekest dd. 24 October 1932 van den heer R.H.Abdul Kadir, Hoofdpeng-boeloe van Bandong, houdend verzoek om een nieuw Medlid-gebouw te Tjiparanti te mogen optrekken in semi-permanente constructie

en wel op de voor Maasjid gewijde grond aldaar.

Wordt voorgesteld dit rekest in handen te stellen van het College van B. en W., aangezien dit College ingevolge de Bouwverordening terzake de bevoegde instantie is.

De heer Natawijogja vraagt, of een spoedige beslissing valt te verwachten en of reeds de ongevore beslissing bekend is.

De Voorzitter antwoordt, dat het rekest nog niet is afgehandeld, doch dat het College van B. en W. wel een uitweg zal vinden.

De heer Enoch hoopt, dat het College voor de in verband met het stadschoon geëischte meer-kosten de meeste coulance zal betrachten.

De Voorzitter antwoordt, dat B. en W. in elk opzicht gaarne zullen medewerken, zoolang er maar geen gereed geld mede genoemd is.

De heer Wolff Schoemaker zou het principe toch graag in den Raad behandeld zien. Door de wischen van B. en W. kost de bouw meer. Die wischen zijn gesteld, omdat de weg, waaraan de moskee thans gebouwd zal worden een geheel ander karakter draagt, dan het weggetje, waaraan vroeger deze wakaf-grond gelegen was.

De Voorzitter vindt het prematuur om thans op deze zaak in te gaan. De zaak ware aan de prudenstie van B. en W. over te laten. Rechtstreeksche financiële offers (in gereed geld) dienen in elk geval vermeden te worden.

De heer Enoch wil de zaak gaarne aan de coulance van B. en W. overlaten. Hij hoopt, dat het niet noodig zal zijn deze zaak in den raad te brengen.

De heer Wolff Schoemaker kan hiernede accoord gaan.

Hierna wordt besloten conform het voorstel der agenda.

Punt 18. Gemeenteblad 1932 No. 22 inzake verordening tot heffing en invordering eener belasting op openbare aankondigingen.

De heer Natawijogja vraagt, of deze verordening niet ware op te lossen geweest in de bestaande Retributie-Reclameverordening.

De Voorzitter licht toe, dat zulks niet wel mogelijk war. De thans geldende verordening beweegt zich op het terrein der eigen reclameborden, terwijl deze verordening het heeft over reclames op andermans terrein aangebracht.

De heer Enoch heeft in het algemeen geen bezwaar tegen het ontwerp, vindt echter de heffing 50% te hoog.

De heer Eykholt heeft de noodige waardeering voor de wijze, waarop deze verordening is samengesteld, maar hij vraagt zich af, of het in deze tijden wel verdedigbaar is te achten den belastingdruk op te voeren. Al is het financiële aspect van de gemeente niet rooskleurig, zoo heeft Spr. bij de bestudeering van de begrooting toch ook niet den indruk kunnen krijgen, dat de tering wel in elk opzicht naar de nering zou zijn gezet. Spr. voor zich zou zich op het standpunt willen stellen, dat met de bronnen van de inkomsten, die op het oogenblik bestaan, coôte que coôte moet worden toegekomen.

Heeft Spr. bezwaren om de belasting te verhoogen, zoo is hij anderzijds ook tegen verlagings van inkomsten.

De Voorzitter antwoordt, dat het ook niet de bedoeling is om tot directe vermeerdering van ontvangsten te geraken. Spr. verwijst naar de toelichting op blz. 97 bovenaan van het gemeenteblad. Spr. beijvert zich overigens voor hetzelfde doel als de heer Eykholt, n.l. om de belasting niet, althans zoo weinig mogelijk te behoeven te verhoogen. Hij spreekt de hoop uit, dat het den Raad en het Gemeentebestuur zal mogen gelukken dit desideratum z.n. te bereiken. Overigens zal Bandoeng zich op den duur niet aan heffingen kunnen onttrekken, die in andere gemeenten normaal worden geheven. Onderwerpeijk geldt het een belasting, die niet erg gevoeld zal worden. Wanneer de firma's, die reclame maken, er flink geld voor over hebben om reclame te maken op deno's enz., dan komt daar de Gemeente ook wel wat van toe. Overigens gebeurt er dus niets en heeft de Raad nog altijd zeggenschap, wanneer de verordening in werking zal treden.

De heer Eykholt dankt voor de ontvangen toelichting. De betrekken zin op blz. 97 van het gemeenteblad van Spr. niet ontgaan. Hij had echter begrepen, dat dit louter een zuiver technische constructie was met de bedoeling, om wanneer de verordening goedgekeurd zou zijn, zoodra mogelijk tot invoering te geraken. Waar de Raad zich dus omtrent het tijdstip van inwerkingtreding geheel las van de totstandkoming der verordening nader zal hebben te beraden, heeft Spr. tegen het ontwerp geen bezwaar.

De heer Enoch vraagt, hoeveel de verordening ruw geschat zal opbrengen.

De Voorzitter: Het College van B. en W. heeft zich gedacht ± f 15.000,-.

De heer Enoch schat de opbrengst hooger.

De heer Corsmit vraagt, of de strooircclames van vliegmachines hieronder vallen en of het niet beter is deze reclames, die het verkeer en de reinigingsdienst belemmeren, geheel te verbieden.

De Voorzitter antwoordt op de eerste vraag ontkennend en deelt overigens mede, dat hij al bezig is om deze reclamevorm weg te krijgen. Deze "zegen van boven" valt op den duur niet toe te staan.

Na deze algemeene beschouwingen wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling.

Artikel 1. Wordt goedgekeurd.

Artikel 2.

De heer Brinkman vindt deze 3-voudige belastingaansprakelijkheid nog al lastig. Het zal moeilijk uit te maken zijn wie men dan moet aanspakken.

De Voorzitter: Het tegendeel is waar; wij pakken een van de drie aan, of desnoods alle drie tegelijk, waardoor wel aan den dag zal treden, wie tenslotte belastingplichtig is.

De heer Natawijogja zegt, dat hem uit zijn ervaring bij het regentschap bekend is, dat de toepassing van de Reclame-verordening moeilijk is.

De Voorzitter zegt, dat die moeilijkheid zich in de praktijk wel zal oplossen, zoo niet dan zullen er aanvullingsbladen op de Verordening moeten verschijnen. Waar deze verordening echter ontleend is aan een zooveel jaren te Arnhem werkende soortgelijke verordening, kunnen wij daar voorloopig wel op afgaan.

Artikel 2 wordt goedgekeurd.

Artikel 3 geeft enkele leden aanleiding om naar de bedoeling van de werking der verordening te vragen en gevallen te opperen van mogelijke ontduiking.

De Voorzitter meent, dat men hiertoe op het terrein der uitoering geraakt, hetwelk op het oogenblik niet aan de orde is. Spr. vraagt, of terzake bepaalde amendementen worden ingediend.

De heer Brinkman stelt voor, om het woord "beboorde" onder ten 5de te schrappen.

Hiertoe wordt besloten, waarna artikel 3 wordt goedgekeurd.

Artikel 4 wordt ongewijzigd vastgesteld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

Bij artikel 5 doet de heer Enoch het voorstel om de tarieven met 50% te verminderen. Hij vindt ƒ 22,- voor een reclame van 1 m2 oppervlak een vrij hoog jaartarief. Schat de burgemeester de opbrengst ruw op ƒ 15.000,- , Spr. gelooft, dat veilig 20 à ƒ 25.000,- kan worden aanvaard. De helft van een dergelijke opbrengst is ook nog zeer wettig. Wij moeten de handelaars niet villen. Desnoods kunnen wij later verder gaan.

De Voorzitter protesteert tegen het woord "villen". Het tarief is zeer matig te achten.

Wethouder Biezeveld constateert, dat het tarief voor 1 m2 reclame-oppervlak ƒ 1,75 per maand bedraagt. Het meest gewone schakeltje van enkele cm2 oppervlak kost voor één plaatsing reeds ƒ 2,- .

Waar het voorstel van den heer Enoch niet ondersteund wordt, heeft geen stemming over dit voorstel plaats.

De heer Thio Tjoan Tek stelt voor de tarieven in artikel 5 te bepalen op 10, 8, 6 en 4 centen.

De heer Enoch ondersteunt dit voorstel.

De Voorzitter bestrijdt dit voorstel, aangezien de gekozen tarieven noch nog zeer billijk zijn.

Het voorstel van den heer Thio Tjoan Tek wordt hierop met 19 tegen 2 stemmen verworpen.

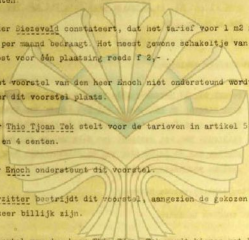
Voor de heeren: Thio Tjoan Tek en Joh. Enoch.

Artikel 5 wordt hierna vastgesteld, alsook de artikelen 6 en 7.

Ten aanzien van de artikelen 8, 9 en 10 wijst de heer Vreeburg er op, dat de last om reclame te kunnen maken grooter is dan de betrekkelijk geringe betaling die geëischt wordt.

Men trachte vergemakkelijking aan te brengen, waarvoor voldoende, ook buitenlandsche, voorbeelden beschikbaar zijn.

De Voorzitter zal hieraan t.g.t. gaarne nader aandacht besteden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

Hierna worden achtereenvolgens vastgesteld de artikelen 8 t/m 18 en daarna de geheele verordening.

De heer Znoch wenscht geacht te worden te hebben tegengesteld.

Vervolgens stelt de Voorzitter aan de orde de supplettoire agenda.

Punt 1. Voorstel om aan de Regering in eigendom aan te vragen de perceelen
geestbrieven dd. 24 Augustus 1932 No's 766 t/m 785 en dd. 8 Septem-
ber 1932 No. 794.

Zie toelichting agenda hiervoor.

Wordt conform besloten.

Punt 2. Belegst dd. 12 November 1932 van den Arent van het G.E.B.E.C., bou-
dend verzoek om vergunning tot het leggen van ondergrondse kabels
van het transformatorstation aan de Maarschalklaan naar een op-
stijpunt aan den Westkant van dien weg en van het transformator-
station aan de Noordzijde van de Rimbingslaan naar de in de Seng-
anlaan aanwezige kabels.

Zie toelichting agenda hiervoor.

Wordt conform besloten.

Punt 3. Voorstel om aan den Referendaris buiten werkelijken dienst, den
heer D.C. Vermazen, op verzoek oervol ontslag uit den gemeentediens
te verlenen.

Zie toelichting agenda hiervoor.

Wordt conform besloten.

Hierna wordt aan de orde gesteld punt 19 van de agenda, luidend:

Punt 19. Behandeling ontwerp-begrotingen voor het dienstjaar 1933. (Algemeene Beschouwingen).

De heer Natarijorja spreekt als volgt:

Wederom staan wij thans voor het oogenblik der vaststelling van de gemeentelijke begroting. Laat mij in de eerste plaats mijn waardeering uitspreken voor den arbeid van het dagelijksch gemeentebestuur en zijne organen, om de uitgaven van onze gemeentelijke huishouding in overeenstemming te brengen met de middelen, waarover wij beschikken en nog in het komende jaar zullen kunnen beschikken. In normale tijden en omstandigheden is het reeds niet gemakkelijk om voor de juiste en geregelde vervulling van de behoeften in die huishouding zorg te dragen, nog moeilijker is het in de buitengewone omstandigheden, zoo als wij die thans beleven.

De moeilijke jaren zijn nog niet om en het is nog steeds een gebiedende wisch om met vasten koers en met wijs beleid onze gemeentehuishouding lange goede banen te leiden.

Zij het wellicht ten overvloede nog ik in dit verband wijzen op de eerste plicht, om bij die vervulling van de gemeentelijke behoeften toch vooral te rekenen tegen alle overbodigheid, inzonderheid tegen eenige ongeoorloofde toename van reelde, vaartegen achter uit alle tijden een algemeene klacht werd gevoel. Ik meen hieronder te mogen verstaan elke uitgave, die verder gaat dan de voldoening van de volstrekte behoeften in de omstandigheden, waarin de gemeenschap zich geplaatst vindt. Hiermede is niet gezegd, dat ik mij wensch te be-geven op het terrein van de utilitarissen. Doch men bedenke, dat elke uitgave voor de gemeentelijke huishouding uit de opbrengst van belastingen wordt be-kostigd. Men houde de realiteit in het oog. En de opmerking is hier mis-plaatst, dat in de groote en onslachtige huishouding onzer gemeente bezuiniging op elk gebied wenschelijk is.

Een veenig beperking in het weelderig gebruik van materialen, zoovel op ad-ministratief als op technisch gebied, zou misschien en in elk geval voldoende zijn om de middelen te vinden tot bestrijding eener nuttige uitgave, waar men nu tegen opsiet, omdat zij de begroting alreder met een paar duizend gulden be-vaart.

Dan nog v.d.w. zou ik de mandacht van het Gemeentebestuur willen verzoeken voor het volgende.

In verband met het hiervoren opgemerkte, maar nu t.a.v. de individueele huis-

houding der bevolking van deze gemeente, zoodmede i.v. met de huidige moeilijke omstandigheden, moge ik wijzen op de wenschelijkheid tot het voorzichtig onthouden van maatregelen dan wel regelingen, die zullen uitloopen op bemoeijking van de vervulling der behoeften van de ingezetenen, en welke inzonderheid drukken op de thans reeds zwaar beladen schouders van de betrokken personen. Ik doel hier i.h.b. op de toepassing van de gemeentelijke bepalingen, waardoor de ingezetenen zich ook financieele offers moesten getroosten en de vrijwillige medewerking der bevolking voor de gezondmakingswerken.

I.v.m. de financieele draagkracht is het m.i. gewensch, dat zooveel doendlijk de practische en soepele toepassing dier bepalingen dient te worden berestelligd, zonder dat het evenwel mag ontaarden in de gebrekkige uitvoering der verordeningen.

Ik haal hierbij aan het gezegde van een wijsgeer der oudheid: Wij zijn slaven der wet, opdat wij vrij mogen zijn. Zoo eek mogen wij in dezen tijd zeggen, wij geven van het onse ten offer, opdat wij welvaart mogen genieten. Daarom dragen wij lasten en brengen wij op ten behoeve van den lande en van de stad, opdat wij rustig kunnen voortarbeiden aan de voorziening onzer individueele behoeften, opdat het peil der algemeene welvaart toeneeme.

M.d.V. Ik moge hier komen op de synthese op het gebied van de staathuishoudkunde, dat het gemeenschappelijk belang bevorderd kan worden zonder eenig bijzonder belang te verkorten, of eenig recht te schenden.

Met genoegen kan ik thans constateeren, dat het Gemeentebestuur en zijn ambtenaren bij de uitvoering hunner werkzaamheden met het hiervoren gezegde genoegzaam rekening hebben gehouden. En daarvoor ben ik U ten volle erkentelijk.

Heb ik reeds een paar jaren geleden van uit deze plaats de wenschelijkheid naar voren gebracht om de vertegenwoordiging van het grootste deel der ingezetenen dezer gemeente voldoende tot uiting te doen komen en daarmede de juiste behartiging harer belangen, met het oog op de tijdsomstandigheden zal ik hierover niet verder uitbreiden en op de kwestie niet dieper ingaan. Volstaan moge worden met deze zaak in de bijzondere aandacht van het College van B. en W. aan te bevelen.

Ten slotte M.d.V. breng ik gaarne onder het oog de toename der werkloosheid in deze streken. Waar het aantal werklozen en dat van steunbehoefigen, ongetacht den landaard thans nog steeds in snel tempo toeneemt, is het n.m.b.m. van belang, dat ook de Locale ressorten hieraan aandacht wijden. Het lofwaardig

streven van de verschillende comité's tot steun van de werklozen verdient allessins de steun van de overheid. Gezegd wordt, dat de grens van de publieke offervaardigheid bereikt is, waarom het m.i. aanbeveling verdient om in de begroting van het volgend jaar voor crisissteun ook gelden beschikbaar te stellen.

(Applaus).

De Voorzitter deelt mede, dat hij Woensdag a.s. op de beschouwingen van den heer Natawijogja, evenals op die van eventuele andere sprekers zal terug komen. De heer Natarijogja heeft getoond de ernst der tijden te beseffen en spr. hoopt dan ook dat hij bij de behandeling van de begroting ten volle op diens steun kan rekenen.

De heer Moh. Enoch zegt daarna het volgende:

In de eerste plaats betuig ik U mijn erkentelijkheid voor de mij geschenken gelegenheid hier algemeen beschouwingen te houden in verband met de behandeling van de ontwerp-begroting 1933.

Ten einde die beschouwingen kort en zakelijk te doen zijn zal door mij slechts een gedeelte van de Gemeente politiek onder de loupe worden genomen, terwijl de andere gedeelten door mijn andere fractie-leden naar voren zullen worden gebracht.

Het gedeelte van de Gemeentepolitiek, dat ik in beschouwing wensch te nemen bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1e. De grondpolitiek en de z.g. invloedssfeer.
- 2e. De Reolijnpolitiek als gevolg van sub 1e en de Bourverordening.
- 3e. De Waterleidingsterieven.

Ten aanzien van onderdeel 1e zij het volgende opgemerkt. Elke stads-gemeente, welke deugdelijk is voorbereid en opgezet zal geleidelijk groeien en zich uitbreiden. Deze normale groei is toe te juichen en beteekent een succes voor het Gemeentebestuur. Dit succes echter mag m.i. niet ontaarden in een abnormale expansie, een expansie die in materielen zin misschien te dragen en te verantwoorden is, doch in wettelijken zin een inbreuk beteekent op de bestaande Landswetgeving, verordeningen en voorschriften.

M.i.v. Ik begrijp het volkomen, dat de oplossing niet in handen is gelegd van de Gemeenteraad alleen, doch ook in die van andere overheidslichamen, b.v. de Provincialen Raad en de Regentschapsraad.

De materiele waarden ten behoeve van de stadsuitbreiding en de volkshuis-

vesting heeft de Gemeenteraad voor het grootste deel door het opkopen van groote complexen gronden in- en buiten de stadskern reeds in zijn hand, doch de wettelijke sanctie van de Provincie en van de Regeering is ten aanzien van diverse regelingen nog niet verleend.

M.d.V. Het zijn deze laatste regelingen, die ik thans nader in beschouwing wensch te nemen.

Volgens de instelling sordonnantie Stbl.1906 No.121 en 1926 No.369 hebben de verordeningen en regelingen slechts kracht binnen de bij die ordonnantie vastgestelde grenzen en in die objecten, welke bij de instelling reeds aan de Gemeente in beheer zijn overgegeven.

Volgens bovengenoemde ordonnantie zou het dus niet moreel zijn, dat de Gemeente eigennachtig een z.g. "invloedsfeer" schept zonder sanctie van de Regeering en/of den Provinciaal Raad.

In het belang van de Gemeente zelf zou ik gaarne de Raad in over-eenstemming wilsen geven, de sedert 1926 ingetreden onwettige toestand zoo spoedig mogelijk te doen eindigen, door aan de Regeering te verzoeken de commissie voor de vaststelling van het uitbreidingsplan zoo spoedig mogelijk met haren arbeid te laten aanvangen, waarvan de gegevens reeds zijn vastgelegd in het bekende Bijblad 11272.

M.d.V. Ten treede wensch ik gaarne als gevolg van onderdeel 1e, de rooilijnpolitiek even aan een beschouwing ^{te} onderwerpen. Ter verrijding van een eventueel misverstand is vooraf een kleine toelichting noodig.

Het bestaan van een rooilijnpolitiek in elke Gemeente en andere zelfstandige ressorten is n.i. een eerste voorwaarde voor den groei van die ressorten.

Hoe die politiek echter in de praktijk wordt ten uitvoer geleid is eveneens van groot belang, niet alleen voor de Gemeente zelf, doch in de eerste plaats voor de belanghebbende Gemeentenaren. Deze groep personen, vooral het inheensche deel, is niet op de hoogte van de voorschriften en de bepalingen door den Gemeenteraad in het leven geroepen, aangezien die meestal in de Nederlandsche taal zijn gesteld.

Door onbekendheid en misverstand zijn velen voor het Landgerecht gebracht. Het is alleen jammer dat in verschenen jaarverslagen van de Gemeente het aantal van de veroordeelde personen regeens de begane overtredingen van de Bouwverordening niet zijn bekend gemaakt.

Voorts is mij gebleken, dat ten aanzien van de uitbetaling van schadeoos-

stelling van gronden, welke in eigendom zijn aangevraagd niet de voorschriften werden gevolgd, neergelegd in het den Raad bekend Regeeringsaschrijven dd. 22 April 1926 No. 761 III B en 22 November 1931 No. 2875/B.

Ook ten aanzien van wegdoorbraken en wegverbredingen is m.i. de noodige coullance inzake de uit te keeren schadeloosstellingen nog niet gebleken. b.v. ten aanzien van Mevrouw Veenstra - Winkel en de Heeren Moehamad al Banawi, Bee Hoat Gie en Tio Tian Seng.

Thans rest mij het Gemeentebestuur te verzoeken de betrokken ambtenaren nogmaals op het hart te drukken, dat inzake den bouw van Moskeeën "Langgars" en godsdienstscholen de noodige welwillendheid te willen betrachten, opdat de Mohammedaansche bevolking niet onwillekeurig zou denken aan een stille tegenwerking in de uitoefening van hare Godsdienstplichten door een niet Mohammedaansche Overheid. De gevolgen van - zij het onopzettelijk - onvoldoende inachtneming van de noden en godsdienstige eischen van de bij uitstek Mohammedaansche bevolking is m.i. niet gering te schatten, aangezien daardoor ook de Regeeringspolitiek terzake wordt aangetast.

Aan het bovengenoemd verzoek knoop ik daarom nog een tweede aanvast, d.i. n.l. dit, of in den vervolg de Indonesische Wethouder van af den aanvang van de voorbereiding van de behandeling van aangelegenheden, welke den Islametischen godsdienst en zijne instellingen betreffen, direct wordt ingeschakeld, teneinde onaangenaamheden te voorkomen en dat de in de vorige Raadsvergadering voorgestelde commissie van beroep der bouwverordening overbodig wordt verklaard.

Ik kom thans op de pestbestrijding en woningverbetering. Door mijn werking, waarbij ik in contact kom met de bevolking, ben ik tot de conclusie gekomen, dat de menschen aan woningverbetering graag medererken. Het ontbreekt hun echter aan geld, iets wat in den tegenwoordigen tijd wel bijzonder spreekt. Behalve de kosten, verbonden aan de verbetering der woningen verbonden, moeten nog rooigelden betaald worden. Dit is voor de bevolking niet te dragen. Het komt mij in verband met een en ander noodzakelijk voor dat de gemeente op de een of andere wijze het noodige kapitaal fourneert, zooals gewoonlijk in postbezette gebieden gebeurt, desnoods tegen betaling van een matige rente. Bovendien is het noodig dat de ambtenaren deskundige voorlichting geven en rekening houden met de zeden en gewoonteder bevolking en geen eischen stellen, die met die zeden en gewoonten in strijd zijn. Ten einde de bevolking nog meer tegemoet te komen, waren de reparaties van niet pestvrije woningen vrij te

stellen van rooigelden.

Thans kom ik op het volgende punt n.l. de waterleidingstarieven.

In 1931 ben ik door U reeds in ^{de} gelegenheid gesteld mijn standpunt daarover uiteen te zetten. De bezwaren tegen de bestaande tarieven zijn niet alleen van kracht gebleven, doch zijn zelfs versterkt door de inmiddels accuter ingetreden economische depressie.

Had de Inheemsche bevolking reeds jaren geleden n.l. in begin 1930 geklaagd over de voor hare huishouding te zware waterrekeningen, thans is het voor haar nog moeilijker het benoodigde bedrag bijeen te krijgen.

Het gevolg hiervan is het afaluten van een groot aantal aansluitingen, terwijl de bevolking weer vervalt in het gebruik van onhygienisch water, dat van verre plaatsen moet worden aangevoerd.

Heb ik de toestand van de minder gesitueerden reeds eenigzins geschetst, de oostandigheden, waarin de betergesitueerden thans verkeeren, zijn ook minder gunstig, tengevolge van de vermindering van hun inkomen. Het lijkt mij dan ook billijk in verband daarmee de tarieven van de gemeentelijke waterleiding (een monopoliebedrijf) evenals bij de Provinciale- en Regentschapswaterleidingbedrijven reeds het geval te geweest, tijdelijk te verminderen met minstens 5% hetgeen een mindere winst zal geven van f 30.000.--.

Deze tariefverlaging werkt gelijkmatig en is daarom te prefereren boven de door B. en W. voorgestelde hertaxatie van de huren der woningen.

Ter compensatie van deze mindere ontvangsten vere een verdere bezuiniging toe te passen op de exploitatieuitgaven en tevens de afschrijvingen in verband met het in bedrijfstellen van de ontkoolruin, sinrichtingen enz. te vermindere. De noodzaak dringt ons dit, zij het met bloedend hart, te doen.

De heer Gorsmit zegt het volgende:

De ontverp-begrooting voor het jaar 1933, zal ik thans aan geen nadere beschouwing onderwerpen; mochten echter enkele punten bij aanleiding geven tot het plaatsen van op- of zamervingen, dan zal ik mijn kritiek wat matigen, aangezien ook deze begrooting gebukt gaat onder den druk en last der tijden, die hun stempel drukken op ons geheel maatschappelijk leven en waaraan de Gemeente-Bandoeng al evenmin kan ontkomen als de Staat of wel de particulier in het algemeen.

Mochten danook de voorgestelde uitgaven voor het komende jaar mij geen aan-

leiding tot bijzondere bezemkingen geven, dan voel ik mij toch geroepen hier den hartgrondigen wensch uit te spreken, dat deze uitgaven inderdaad in overeenstemming zullen blijken te kunnen worden gebracht met de inkomsten, welke wij tegemoet zien.

Hierbij dienen wij niet uit het oog te verliezen, dat inkomsten te verkrijgen uit alsnog aan de bevoking op te leggen belastingen, zéér te ontraden zijn en wel eens een groote teleurstelling zouden kunnen opleveren. De belasting-schroef is reeds tot het uiterste aangezet, het zaken-leven tot het uiterste teruggebracht en allereve is de prognose voor het komende jaar niet alleen, maar ook voor de verdere toekomst verre van rooskleurig.

Cultures, Handel, Nijverheid, Bankwezen, al deze bronnen en uitingen van ons commercieel maatschappelijk stelsel, vertoonen teekenen van uitputting, welke, indien niet spoedig in deze heest kritieke toestand een verandering ten goede intreedt, gevolgen met zich zullen slepen, welke niet alleen ons economisch stelsel, doch wellicht ook onze sociale orde in gevaar zullen brengen.

De crisis toch, welke zij nu reeds eenige jaren doormaken, heeft een ver-slapping van het zuiver menschelijk denken teweeg gebracht; de verhoudingen tusschen werkgevers en werknemers hebben zich toespitst en niet zelden zien wij de huidige crisis door groot-kapitalisten uitgebuit, om den arbeid nog meer onlaag te drukken en den arbeider, zij het de zuiver manuele daniel de wetenschappelijke, in een toestand, welke veel op die van slavernij gelijkt, terug te brengen.

Het eenige lichtpunt is wellicht, dat de productie-kosten en dus ook de kos-ten van het dagelijkse onderhoud zijn verminderd, doch, daar staat tegenover dat de draagkracht per hoofd van de bevolking eveneens is verminderd.

Over het algemeen gesproken, is het nationaal bezit op onrustbarende wijze teruggelopen en heeft de groote klasse van de kleine burgerij, de ambtenaren enz., van deze abnormale verhoudingen de grootste tegenslag ondervonden. De spaarpenningen door jarenlange spaarzaamheid overgelad zijn verdwenen; effecten en bezittingen, welke een onderpand vormden voor een verzorgde ouden dag, opvoeding van kinderen etc., zijn dermate in waarde gedaald, dat in vele gezin-nen een stille ellende wordt geleden en dan treft het mij, dat nergens maat-re-gelen worden genomen om hieraan tegemoet te komen. U zult mij wellicht wille-tegenwerpen, dat allereve comité's voor verkeloozen en wat dies meer zij,

worden opgericht, doch indien wij de verslagen van vergaderingen, gehouden door besturen van die instellingen eens aandachtig nagaan, dan blijkt ook hier hoe langer hoe meer, vrees op den voorgrond te treden, dat men weldra niet meer aan de ver-achtingen welke men zich stelde, zal kunnen voldoen. Daarom zou ik hoewel deze kwestie er meer eene is van Staats-zorg, toch ook van Gemeentewege meer aandacht aan deze kwestie willen zien besteed, zij het danook ten koste van andere eveneens vitale belangen.

Ik zal hierover niet verder uitrijden, doch wil U wel de verzekering geven, dat ieder voorstel in deze richting door mij zooveel als door de andere fractie leden, met kracht zal worden ondersteund.

En als ik dan tot slot U er op wijs, dat de nood der tijden ons tot een algeheele samenwerking noopt met voorbijgaan van klein partijevoeligheden, dan geloof ik, dat U hierin met mij volledig zult instemmen, opdat wij met vereende krachten aan de komende on-tijden het hoofd bieden, eendrachtig, eensgezind en tot het Goede bereid.

De Voorzitter zal op deze algemeene beschouwingen ter zitting van den 14en antwoorden.

Hierna sluiting van de openbare zitting.

Aldus gearresteerd in de openbare vergadering van den

De Voorzitter,

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI